

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Utrecht
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 573
3500 AN UTRECHT

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
54387020

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzendsdatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 18-09-2025
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo bachelor Energie en Duurzame
Ontwikkeling

Geacht bestuur,

Met uw aanvraag, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 19 juni 2025, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-bacheloropleiding Energie en Duurzame Ontwikkeling als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 18 augustus 2025, kenmerk 2025-028, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemde advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo-bacheloropleiding Energie en Duurzame Ontwikkeling als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de voltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid, van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan zowel het behoefte- als het ruimtecriterium¹. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

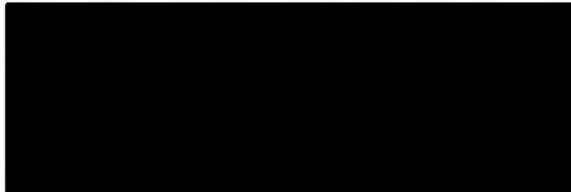
Procedure Registratie instellingen en opleidingen (Rio)²

Ingevolge artikel 6.2, negende lid van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in de Registratie instellingen en opleidingen. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van het Loket Erkenningen Onderwijs (LEO ho) van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). U kunt de opleiding, conform het advies van de CDHO, registreren in het onderdeel Techniek. De opleiding past daarnaast, conform het advies van de CDHO, in de ISCED-rubriek "elektrische energietechniek" (71302). Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. Heidi Boussen

² Sinds 2023 vervangt Rio het Croho.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de minister
Dhr. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contactgegevens CDHO

Postbus 85498
2508 CD Den Haag
070-8505300
www.cdho.nl
info@cdho.nl

Onderwerp

Nieuwe opleiding
Voltijd hbo bachelor
Energie en Duurzame Ontwikkeling
Hogeschool Utrecht
Utrecht

Kenmerk CDHO

2025-028

Kenmerk aanvrager

2025-01

Datum

18 augustus 2025

Geachte heer Bruins,

De Hogeschool Utrecht heeft een aanvraag ingediend om de nieuwe hbo bachelor Energie en Duurzame Ontwikkeling als bekostigde voltijdopleiding in de gemeente Utrecht aan te mogen bieden. Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over deze aanvraag. De toelichting maakt integraal onderdeel uit van het advies.

Advies CDHO

1. Bekostiging

De CDHO adviseert *positief* te besluiten op het verzoek van de Hogeschool Utrecht om de hbo bachelor Energie en Duurzame Ontwikkeling als bekostigde opleiding te mogen verzorgen in de gemeente Utrecht. De CDHO adviseert deze toestemming te beperken tot de voltijdvariant.

2. RIO-indeling

De CDHO adviseert deze opleiding in te delen in het RIO-onderdeel '*Techniek*'.

3. ISCED-indeling

De CDHO adviseert deze opleiding te laten registreren in de ISCED-rubriek '*elektrische energietechniek*' (71302).

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

K.E. van Kammen

K.E. van Kammen
Voorzitter CDHO

Algemene toelichting op de aanvraag

Omschrijving van de opleiding

De aanvrager wil de opleiding Energie en Duurzame Ontwikkeling in de gemeente Utrecht verzorgen. Het gaat om een Nederlandstalige hbo bachelor van 240 studiepunten die de aanvrager in voltijd wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Sectoroverstijgend' en de ISCED-detailgroep 'techniek en technische dienstverlening' (0710) laten opnemen.

De voorgenomen opleiding leidt studenten op tot specialisten in de energietransitie. Hiervoor wordt technische, maatschappelijke en bedrijfskundige kennis gecombineerd om energievraagstukken in de gebouwde omgeving op te lossen. Het eerste jaar omvat de thema's (1) comfortgericht energieadvies woning, (2) buurtgerichte energieoplossingen en (3) energie in bedrijf. In latere leerjaren komen onder meer de thema's 'energieadvies utiliteitsgebouw' en 'energie en duurzame ontwikkelingen in de stad' aan bod.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo-4-, havo- en vwo-diploma.

Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen onder meer de functies (1) (beleids)adviseur, (2) engineer en (3) projectleider op het gebied van energietransitie, warmtetransitie en energieplanologie vervullen.

Afstemming

De aanvrager geeft aan te hebben afgestemd met meerdere hogescholen. De Christelijke Hogeschool Windesheim, Saxion Hogeschool en Fontys Hogeschool staan allemaal positief tegenover het voornemen van de aanvrager om de opleiding aan te gaan bieden en geven aan deze opleiding wellicht ook te willen vormgeven in de toekomst.

De Hogeschool van Amsterdam en Avans Hogeschool zijn negatief over de voorgenomen opleiding. Zij vrezen onder meer voor een negatief effect op de instroom van de bestaande opleidingen en geven aan dat de huidige opleidingsprofielen in dit domein genoeg ruimte bieden om het beoogde programma hierbinnen vorm te geven.

De aanvrager stelt hiertegenover dat het profiel onderscheidend genoeg is. Verder hoopt zij een bredere studentenpopulatie aan te trekken door het programma als een nieuwe opleiding vorm te geven.

De aanvrager heeft ook contact gezocht met de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, maar geen reactie ontvangen van deze instelling.

Analyse verwant aanbod

De CDHO vindt de hbo bachelor Ruimtelijke Ontwikkeling (aangeboden door zeven instellingen) sterk verwant aan de voorgenomen opleiding. De CDHO vindt dit omdat deze inhoudelijk sterk overlapt met de voorgenomen opleiding, een vergelijkbare instroomdoelgroep bedient en studenten opleidt voor vergelijkbare beroepen. De aanvrager vindt deze opleiding zijdelings verwant.

De CDHO vindt met de aanvrager de hbo bachelor Built Environment (aangeboden door zes instellingen, waarvan één toekomstig) zijdelings verwant.

De CDHO vindt verder de volgende hbo bachelors zijdelings verwant:

1. Bouwtechnische Bedrijfskunde (aangeboden door één instelling)
2. Global Project and Change Management (aangeboden door twee instellingen)
3. Management van de Leefomgeving (aangeboden door twee instellingen)

De CDHO vindt deze opleidingen zijdelings verwant omdat deze opleidingen inhoudelijk deels overlappen met de voorgenomen opleiding, een vergelijkbare instroomdoelgroep bedienen en studenten (ten dele) opleiden voor vergelijkbare beroepen. De aanvrager vindt deze opleidingen niet verwant.

De instroom in de verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar licht gedaald (zie Bijlage 2).

De aanvrager verwacht dat er in het eerste jaar 75 studenten zullen instromen en dat dit aantal op termijn zal oplopen naar 105 studenten.

Toelichting op advies 1: bekostiging¹

Er is een behoefte aan nieuwe medewerkers aangetoond zoals bedoeld in criterium a²

De CDHO concludeert dat de aanvrager een behoefte aan nieuwe medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond.

Een algemene arbeidsmarktbehoefte aan medewerkers in de technische sector is aangetoond³

De ROA-prognoses geven een positief beeld

De CDHO stelt vast dat de ROA-prognoses een positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO overweegt hierbij het volgende:

- Het door de aanvrager betrokken opleidingstype 'bachelor bouwkunde, civiele techniek en architectuur' is ten dele relevant omdat de sterk verwante hbo bachelor Ruimtelijke Ontwikkeling hierin is opgenomen naast een groot aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2028 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.
- De door de aanvrager betrokken beroepsgroep 'technici bouwkunde en natuur' is ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor een deel van de beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals elektrotechnici en technici weg- en waterbouw, bouwinspecteurs en landmeters. Zij komen echter niet in aanmerking voor in

¹ De CDHO betreft bij dit advies alleen gegevens die zijn aangeleverd door de aanvrager, tenzij anders vermeld.

² Art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

³ De CDHO betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA (<https://roastatistics.shinyapps.io/AIStot2028>) en de gegevens uit de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards). De CDHO hanteert altijd de meest actuele gegevens.

deze beroepsgroep opgenomen beroepen zoals technici delfstofwinning en metallurgie, vakspecialisten landbouw en analisten en laboranten levenswetenschappen (m.u.v. medisch). ROA verwacht voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.

- Het door de aanvrager betrokken opleidingstype 'bachelor werktuigbouwkunde' is niet relevant omdat hier geen sterk verwante opleidingen in zijn opgenomen.
- De door de aanvrager betrokken beroepsgroep 'ingenieurs (geen elektrotechniek)' is niet relevant omdat de voorgenomen opleiding studenten niet opleidt voor beroepen in deze beroepsgroep.

De arbeidsmarktinformatie van het UWV geeft een positief beeld

De CDHO concludeert dat de behoefte aan werknemers in de ten dele relevante beroepsgroep 'technici bouwkunde en natuur' onverminderd groot is. De UWV-spanningsindicator typeert de spanning van deze beroepsgroep zowel landelijk als in de arbeidsmarktregio's (1) Amersfoort, (2) Food Valley, (3) Gooi- en Vechtstreek, (4) Gorinchem, (5) Groot Amsterdam, (6) Holland Rijnland, (7) Midden-Holland, (8) Midden-Utrecht en (9) Rivierenland in de laatste vier kwartalen als "zeer krap". Dit geeft een indicatie van een grote arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Verder concludeert de CDHO dat er een groot aantal vacatures openstond voor de beroepsgroep 'technici bouwkunde en natuur'. Het Dashboard Online Vacatures van het UWV laat zien er in de laatste vier kwartalen maandelijks tussen de 2443 en 4733 vacatures online stonden. In de bovengenoemde arbeidsmarktregio's stonden er in die periode tussen de 574 en 1141 vacatures online.

De CDHO stelt vast dat het rapport 'Kansrijke beroepen' van het UWV⁴ duidelijk maakt dat de beroepen 'hoofduitvoerders bouw en installatietechniek', 'managers en projectleiders bouw en installatie', 'adviseurs, engineers en projectleiders installatietechniek' en 'beleidsadviseurs (inclusief managers) ruimtelijke ordening/ planologie, milieu' als kansrijk zijn aangemerkt. Deze bron geeft daarmee blijk van goede arbeidsmarktkansen voor adviseurs en managers in de bouw, installatietechniek en ruimtelijke ordening. Dit zijn beroepen waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding voor in aanmerking komen.

De CDHO stelt verder vast dat deze beroepen ook in het gelijknamige rapport voor de regio Midden-Utrecht⁵ als kansrijk zijn aangemerkt.

De overige algemene arbeidsmarktgegevens geven een positief beeld

De CDHO constateert dat een arbeidsmarktbehoefte aan medewerkers met technische kennis en vaardigheden gericht op de energietransitie is aangetoond. Dit blijkt uit verschillende rapporten waarin wordt aangegeven dat de energietransitie vraagt om medewerkers met specialistische kennis over dit onderwerp. De CDHO overweegt hierbij het volgende:

⁴ Het rapport 'Kansrijke beroepen 2025-2026' (UWV 2025). De aanvrager heeft het rapport uit 2024 aangehaald. De CDHO gebruikt altijd de meest recente versie.

⁵ Het rapport 'Kansrijke beroepen Midden-Utrecht - 2024-2025' (UWV 2024)

- Een rapport van het UWV⁶ geeft aan dat de klimaatambities die zijn vastgesteld door de overheid vragen om technische arbeidskrachten. Er wordt onder meer aangegeven dat er behoefte is aan werkvoorbereiders en projectleiders op mbo 4-niveau en hoger, en professionals op het gebied van ruimtelijke ordening, communicatie en financieel advies. Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen dit type functies vervullen.
- Het WEF, de SER, de HCA Topsector Energie, het NIDAP en Interreg⁷ gaan in op de rol van de energietransitie bij de klimaatambities en geven aan dat het aantal werknemers dat nodig is om deze transitie door te zetten zal moeten groeien. Eén gegeven schatting stelt dat er op termijn 39.000 tot 72.000 banen zullen ontstaan. Daarbij wordt ook opgemerkt dat het aantal vrouwen in de sector relatief klein is.
De voorgenomen opleiding beoogt meer medewerkers op te leiden voor deze arbeidsmarkt en de aanvrager stelt daarbij dat zij ook beogen meer vrouwen aan te trekken richting de sector.

Een specifieke behoefte aan nieuwe medewerkers is aangetoond

De CDHO constateert dat de aanvrager een specifieke behoefte aan nieuwe medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond. Dit blijkt uit een vacatureonderzoek en een marktconsultatie.

De CDHO constateert dat de vacatureanalyse die Lexnova heeft uitgevoerd⁸ blijkt geeft van een kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO vindt de vacatureanalyse valide, navolgbaar en relevant. De CDHO baseert zich hierbij op de volgende analyse.

Het onderzoeksbureau heeft de gehanteerde methode en zoektermen beschreven in het rapport. Er is gebruik gemaakt van de vacaturedatabase van Jobfeed. Lexnova stelt dat de vacatures zijn ontdebeld door Jobfeed voordat zij in de databank zijn opgenomen en heeft vacatures die geplaatst zijn door arbeidsbemiddelaars niet meegenomen in de selectie. Er is in het onderzoek gekeken naar het aantal vacatures in de vijf jaar voorafgaand aan 4 juni 2025.

Er is gezocht naar vacaturetitels die de termen energietransitie, warmtetransitie en energieplanoloog combineren met de functies adviseur, consultant, engineer, projectleider en beleidsadviseur. Er zijn alleen functies op hbo- en hbo/wo-niveau meegenomen en vacatures die expliciet hebben gevraagd om een masteropleiding zijn uitgesloten.

Er zijn de afgelopen vijf jaar in totaal 1801 vacatures geplaatst die voldoen aan de bovenstaande criteria. Het aantal vacatures per jaar is gestegen van ongeveer 100 in 2020-2021 naar 503 in 2024-2025. In de afgelopen vijf jaar zijn de meest voorkomende functietitels (1) adviseur energietransitie (n=184), (2) projectleider energietransitie (n=167), (3) engineer energietransitie (n=64) en (4) beleidsadviseur energietransitie (n=53). De meeste vacatures (n=346) hebben een standplaats in de provincie Zuid-Holland. 239 vacatures hebben een standplaats in de provincie Utrecht, waarbij de

⁶ Het rapport 'Klimaatbanen in de gebouwde omgeving' (UWV 2022, p. 1)

⁷ Het 'Future of Jobs Report 2023' (World Economic Forum 2023, p. 34), het rapport 'Energietransitie en Werkgelegenheid - Kansen voor een duurzame toekomst' (Sociaal Economische Raad 2018, p. 70), de website <https://topsectorenergie.nl/>, het 'Sectorplan Onderwijs Bètatechniek Adviesrapport LANDSCAPE' (NIDAP 2023, p. 14) en het rapport 'GAP analyse: Competentie- en opleidingsnoden bij toekomstige vakmensen in de energietransitie' (Interreg 2024, p. 45-53).

⁸ Het rapport 'Vacatureanalyse Bachelor Energie en Duurzame Ontwikkeling - Hogeschool Utrecht' (Lexnova 2025)

meeste voor de functietitel adviseur energietransitie (n=18) waren.

In het laatste jaar voor de peildatum zijn de meest voorkomende functietitels (1) projectleider energietransitie (n=46), (2) engineer energietransitie (n=37) en (3) adviseur energietransitie (n=35). De meeste vacatures (n=135) hebben een standplaats in de provincie Zuid-Holland. 55 vacatures hebben een standplaats in de provincie Utrecht, waarbij de meeste voor de functietitel adviseur energietransitie (n=8) waren.

De CDHO constateert dat de marktconsultatie die de aanvrager heeft uitgevoerd⁹ blijk geeft van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO kan de door de aanvrager vermelde kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte niet herleiden tot de bron. Dit deel van het onderzoek wordt daarom buiten beschouwing gelaten. De CDHO vindt het kwalitatieve deel van het onderzoek valide, navolgbaar en relevant. De CDHO baseert zich hierbij op de volgende analyse.

De aanvrager heeft 75 vertegenwoordigers van 60 werkveldpartijen betrokken in de consultatie, die heeft plaatsgevonden tussen juli 2024 en januari 2025. Er hebben vijftien gespreksrondes plaatsgevonden. De aanvrager heeft een lijst van de respondenten, de organisaties waar zij voor werken en de functies die zij daar uitvoeren aan het onderzoek toegevoegd. Ook zijn gespreksverslagen van dertien van de vijftien gesprekken als bijlage meegeleverd.

Het onderzoek bespreekt de conclusies uit de werkveldgesprekken op hoofdlijnen, waarbij de overgrote meerderheid van de respondenten hoofdzakelijk is gevraagd naar de ontwikkelingen op het gebied van energietransitie. Ook is de gewenste vormgeving van de voorgestelde opleiding besproken.

Tijdens tien van de vijftien gesprekken is expliciet aangegeven dat de voorgenomen opleiding tegemoet komt aan een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte. De aanvrager stelt dat drie van de 75 respondenten de behoefte ook hebben gekwantificeerd, maar dit is niet herleidbaar tot de gespreksverslagen.

Er is ruimte binnen het bestaande opleidingsaanbod zoals bedoeld in criterium b¹⁰

De CDHO concludeert dat er ruimte is om de opleiding hbo bachelor Energie en Duurzame Ontwikkeling binnen het bekostigde domein vorm te geven.

De noodzaak voor de nieuwe opleiding is aangetoond

De hbo bachelor Energie en Duurzame Ontwikkeling past niet binnen het bestaande opleidingsaanbod

De CDHO constateert dat de voorgenomen opleiding inhoudelijk zo afwijkt van de bestaande opleidingen dat de gewenste vernieuwing in de vorm van een nieuwe opleiding noodzakelijk is.

De CDHO constateert dat de opleiding niet goed kan worden vormgegeven in de zijdelings verwante hbo bachelor Built Environment van de aanvrager. De CDHO is met de aanvrager van mening dat de inhoud van de bestaande opleiding sterk gericht is op technische ontwerpvaardigheden en

⁹ Het rapport 'bijlage: Rapportage Marktconsultatie - Bachelor Energie en Duurzame Ontwikkeling (EDO)' (Hogeschool Utrecht 2025)

¹⁰ Art. 6 lid 1 sub b in samenhang met leden 3 en 4 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

onvoldoende ruimte biedt om onder meer de bedrijfskundige component in het voorgenomen programma in deze opleiding onder te brengen.

Verder stelt de CDHO vast dat de inhoud van de voorgenomen opleiding weliswaar kan worden ingebed in de sterk verwante hbo bachelor Ruimtelijke Ontwikkeling, maar dat deze nog niet in de regio Utrecht wordt aangeboden. Het is daarom niet mogelijk voor een andere instelling om de beoogde vernieuwing in het bestaande aanbod vorm te geven.

De arbeidsmarktbehoefte wordt onvoldoende bediend door het bestaande opleidingsaanbod

De CDHO constateert dat, wanneer de instroom in de verwante opleidingen wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte, er onvoldoende studenten worden opgeleid om in de behoefte te voorzien.

Vestiging in Utrecht heeft een klein negatief effect op de landelijke spreiding

De CDHO verwacht dat de landelijke spreiding van het opleidingsaanbod enigszins negatief wordt beïnvloed als de voorgenomen opleiding wordt gevestigd in de gemeente Utrecht omdat de aanvrager hier de hbo bachelor Built Environment al aanbiedt. De CDHO is echter van mening dat de instroom van deze opleiding substantieel genoeg is om enige krimp op te kunnen vangen. Daarbij komt dat de hbo bachelor Built Environment slechts zijdelings verwant is en daardoor slechts een deel van dezelfde instroomdoelgroep bedient.

De voorgenomen opleiding sluit aan bij het instellingsprofiel van de aanvrager

De CDHO constateert dat de voorgenomen opleiding aansluit op het instellingsprofiel van de aanvrager. De CDHO overweegt hierbij dat in het instellingsplan van de aanvrager¹¹ onder meer het speerpunt 'Samen Duurzaam' is opgenomen, waar de opleiding inhoudelijk op aansluit. Daarbij komt dat de voorgenomen opleiding inhoudelijk sterk aansluit op het HU-lectoraat 'Nieuwe energie in de stad', dat gericht is op energievraagstukken en duurzaamheid in een stedelijke omgeving.

Daarnaast ziet de CDHO geen zwaarwegende redenen om te concluderen dat de voorgenomen opleiding beter aansluit op het profiel van een andere instelling. De CDHO overweegt hierbij dat het thema duurzaamheid wordt aangehaald in de instellingsplannen van meerdere instellingen (zoals ook door de aanvrager wordt aangegeven), maar dat er geen individuele instelling is waarvan kan worden gesteld dat de voorgenomen opleiding beter aansluit op haar instellingsprofiel.

Toelichting op advies 2: RIO-indeling

De CDHO concludeert dat de voorgenomen opleiding het beste past in het RIO-onderdeel 'Techniek'. De inhoud van de voorgenomen opleiding sluit het beste aan op dit onderdeel. De inhoud van de voorgenomen opleiding sluit onvoldoende aan op het door de aanvrager voorgestelde RIO-onderdeel 'Sectoroverstijgend'. Indeling in dat RIO-onderdeel is alleen gerechtvaardigd wanneer een opleiding geen duidelijk inhoudelijk zwaartepunt heeft dat beter aansluit op één van de andere RIO-onderdelen. In dit geval vindt de CDHO de inhoud van de voorgenomen opleiding overwegend technisch van aard.

¹¹ Het instellingsplan 'Samen voor de toekomst: HU-visie op onderwijs en onderzoek' (Hogeschool Utrecht 2022, p. 29).

Toelichting op advies 3: ISCED-indeling

De CDHO concludeert dat de voorgenomen opleiding het beste past in de ISCED-rubriek 'elektrische energietechniek' (71302). De inhoud van de voorgenomen opleiding sluit het beste aan op deze rubriek. De CDHO wijkt hiermee af van het voorstel van de aanvrager om de opleiding in de ISCED-detailgroep 'techniek en technische dienstverlening' (0710) in te delen. De CDHO vindt dat de inhoud van de voorgenomen opleiding onvoldoende aansluit op deze rubriek om indeling daarin te rechtvaardigen.

Bijlage 1: juridisch kader**Beoordelingskader**

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in de Algemene wet bestuursrecht en artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023 voor de CDHO als leidraad gediend.

Procedure

De CDHO heeft de aankondiging van deze aanvraag in september 2024 gepubliceerd op haar website (A24-058). De CDHO heeft het dossier voor deze aanvraag op 19 juni 2025 ontvangen.

Vanaf 19 juni 2025 is op de website van de CDHO kennisgegeven van de aanvraag. Hiermee is aan belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Op 17 juli is omwille van de zorgvuldige besluitvorming de beslistermijn verlengd tot 18 september.

Bijlage 2: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO)

Opleiding	Instelling	'20-'21			'21-'22			'22-'23			'23-'24			'24-'25		
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU
Ruimtelijke Ontwikkeling (30038)	Avans Hogeschool (07GR), Tilburg	57			49			68			64			61		
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere	20			20			9			20			12		
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	37			26			48			38			64		
	De Haagse Hogeschool (27UM), 's-Gravenhage	49			33			38			52			39		
	Hogeschool Inholland (27PZ), Haarlem	59			69			65			70			61		
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	130			89			114			99			91		
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	31			21			26			32			32		
	Saxion Hogeschool (23AH), Deventer	119			88			94			79			90		
Bouwtechnische Bedrijfskunde (34261)	Avans Hogeschool (07GR), Tilburg				36		7	52		25	33		22	47		25
Built Environment (39280)	Breda University of Applied Sciences (21UI), Breda	174			167			215			173			193		
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	222			165			185			172			172		
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	223	19		185	42		189	30		206	27		220	37	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	650			590			519			560			539		
	Zuyd Hogeschool (25JX), Heerlen	126			125			126			112			109		

Global Project and Change Management (30017)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	82			81			76			49			64		
	HZ University of Applied Sciences (21MI), Middelburg				8			17			15			11		
Management van de Leefomgeving (34859)	HAS green academy (21CW), 's-Hertogenbosch	74			60			84			78			68		
	Hogeschool Van Hall Larenstein (30HD), Leeuwarden	25			17			27			31			21		
	Hogeschool Van Hall Larenstein (30HD), Rheden	16			17			25			24			10		
Totaal Eerstejaarsinstroom		2094	19	0	1846	42	7	1977	30	25	1907	27	22	1904	37	25